

Ministerie van Sociale Zaken
en Werkgelegenheid

De Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Binnenhof 1 A
2513 AA S GRAVENHAGE

Postbus 90801
2509 LV Den Haag
Anna van Hannoverstraat 4
Telefoon (070) 333 44 44
Fax (070) 333 40 33
www.szw.nl

Ons kenmerk IZ/EA/2007/17812
Datum 15 mei 2007

Onderwerp Geannoteerde agenda Raad WSBVC 30 mei 2007

Hierbij zend ik u de geannoteerde agenda bij de Raad van 30 mei a.s..

De Minister van Sociale Zaken
en Werkgelegenheid,

(mr. J.P.H. Donner)

Bijlage(n):

Geannoteerde agenda

Notitie bij de voorstellen voor de toepassingsverordening bij Verordening No. 883/2004 Titel III, Hfdst I en Titel IV, Hfdst I

Ons kenmerk

Agendapunt: Voorstel voor een Raadsbesluit over de richtsnoeren voor het werkgelegenheidsbeleid van de lidstaten

Aard van de bespreking: politiek akkoord

Op 15 december 2006 heeft de Commissie op basis van Artikel 128 (2), in de bredere context van haar Jaarlijkse Voortgangsverslag, een voorstel gedaan voor het nu voorliggende Raadsbesluit. De Raad heeft op grond van dit Artikel het Europees Parlement, het Economisch en Sociaal Comité, het Comité van de Regio's en het werkgelegenheidscomité (EMCO) geconsulteerd. Het Raadsbesluit ligt nu voor in de Raad voor een politiek akkoord.

Raadsbesluit

De huidige Werkgelegenheidsrichtsnoeren die in principe gelden voor periode 2005-2008, dienen volgens het Verdrag jaarlijks vastgesteld te worden. Net als vorig jaar is er dit jaar onder de lidstaten overeenstemming om zoals voorgesteld door de Commissie, de richtsnoeren ongewijzigd te houden om zo de nadruk op het werkelijk implementeren van de hervormingen te houden. Het EP heeft echter aangegeven een recital te wensen met de strekking dat het EP voldoende tijd gegund zal worden om zich komend jaar te buigen over de nieuwe set richtsnoeren die zal gelden voor de periode 2008-2010.

Het voorzitterschap heeft dit verzoek van het EP afgewezen, omdat het geen betrekking heeft op de richtsnoeren 2007 (waar het document over gaat) maar op de volgend jaar te volgen procedure. Voorgesteld wordt daarom de tekst van het recital op te nemen in de minutes van de Raad.

Nederlandse opstelling

Nederland ondersteunt het voorstel om de richtsnoeren ongewijzigd te houden van harte; stabiliteit van de richtlijnen draagt bij aan de noodzakelijke focus op implementatie.

Agendapunt: Actief ouder worden

Aard van de bespreking: aanname

De Raad zal een gezamenlijke opinie van het Werkgelegenheidscomité (EMCO) en het Sociale Beschermingscomité (SPC) onderschrijven.

Inhoud opinie

De opinie roept op tot een tijdige en integrale aanpak vergrijzingsproblematiek en vestigt daarbij de aandacht op het onbenut arbeidspotentieel van ouderen. Om de binding van oudere werknemers met de arbeidsmarkt te verstevigen moet worden ingezet op flexicurity- en

Ons kenmerk

levensloopbeleid evenals op breed employabilitybeleid met aandacht voor maatwerk, financiële prikkels en de bestrijding van leeftijdsdiscriminatie. Verder is een verhoging van de deelname van oudere werknemers aan levenlang leren nodig. De opinie noemt verder het belang van adequaat arbeidsomstandigheden- en personeelsbeleid en aandacht voor de loonvorming van oudere werknemers. Daarbij moeten prikkels tot vervroegde uittreding uit de sociale zekerheid worden verwijderd en doorwerken na de pensioenleeftijd worden gefaciliteerd. Tot slot onderstreept de opinie het belang van aanpassing van sociale beschermingssystemen, zodat langer doorwerken financieel aantrekkelijk wordt met minder mogelijkheden tot vervroegde uittreding. Dit alles vraagt inzet van alle partijen: overheden, sociale partners en verdere stakeholders.

Nederlandse opstelling

Nederland kan instemmen met de opinie.

Toelichting

De opinie is gebaseerd op een rapport dat is opgesteld door een werkgroep van lidstaten. Het rapport is gebaseerd op een enquête onder de lidstaten om duidelijk te krijgen welk beleid de lidstaten op de beleidsterreinen van actief ouder worden voeren. Concreet gaat het in het rapport om vier beleidsterreinen: actief arbeidsmarkt beleid, levenlang leren, arbeidsomstandigheden en sociale bescherming en pensioenen. Op ieder beleidsterrein geeft het rapport een opsomming van interessante praktijken. Het rapport beoogt goede praktijken te identificeren en verspreiding onder de lidstaten te bevorderen, maar beklemtoont ook dat de analyse is gebaseerd op het materiaal dat de lidstaten zelf hebben aangeleverd. De werkgroep heeft niet geprobeerd zelf te beoordelen welk beleid effectief is en welk beleid niet. In reactie op het geconstateerde gebrek aan goede beleidsevaluaties wordt in de conclusies overigens wel gepleit voor studies om meer zicht te krijgen op de effecten van beleid.

Hoewel in de conclusies het belang van een brede benadering wordt onderstreept, ligt de nadruk in het rapport vooral op leven lang leren en arbeidsomstandigheden. Dat zijn de terreinen waarop volgens het rapport een sleutelrol is weggelegd voor de sociale partners en werkgevers en werknemers een eigen verantwoordelijkheid hebben.

Agendapunt: “Goed werk”, concept Raadsresolutie inzake een nieuwe communautaire strategie veiligheid en gezondheid op het werk 2007-2012

Aard van de bespreking: aannname en debat

De besluitvorming in de Raad vindt plaats bij unanimiteit. Er vindt tevens een gedachtewisseling plaats over het belang van goede arbeidsomstandigheden in het kader van "goed werk". "Goed werk" is een van de hoofdthema's van het Duitse Voorzitterschap. De Europese Raad van 8 en 9 maart j.l. heeft in dit verband ook nog eens het belang onderstreept van "goede arbeidsomstandigheden" en de daaraan ten grondslag liggende beginselen.

Ons kenmerk

Concept-Raadsresolutie

Na een aantal overwegingen wordt eerst een korte recapitulatie van de mededeling van de Commissie inzake een nieuwe communautaire strategie veiligheid en gezondheid op het werk 2007-2012 gegeven. Vervolgens geeft de Raad aan dat ze de mededeling verwelkomt en met de Commissie van oordeel is dat goede arbeidsomstandigheden niet alleen de veiligheid en gezondheid van werknemers beschermen, maar tevens een belangrijke rol spelen bij de verbetering van de concurrentiekracht en productiviteit van ondernemingen. Goede arbeidsomstandigheden dragen bovendien ook bij aan de houdbaarheid van sociale beschermingsystemen via verlaging van sociale en economische kosten van beroepsongevallen en –beroepsziekten. Voorgesteld wordt om in dit verband ook steun te geven aan de ambitie van de Commissie om het aantal ongevallen in de gemeenschap met 25% te verlagen, echter met de kanttekening dat daarbij rekening wordt gehouden met de ervaringen, omstandigheden en de mogelijkheden van de lidstaten.

De lidstaten, de Commissie en de sociale partners worden opgeroepen tot bepaalde acties:

* De lidstaten worden onder meer opgeroepen om in samenwerking met sociale partners nationale arbostrategieën te ontwikkelen en implementeren, om het bewustzijn te vergroten onder meer via verbetering van de informatieverstrekking en om een betere en meer effectieve handhaving te verzekeren.

* De Commissie wordt onder meer opgeroepen om tot een gemeenschappelijke methodologie te komen voor het evalueren de bestaande richtlijnen inzake veiligheid en gezondheid op het werk en om de inspanningen te intensiveren om die - met behoud van het beschermingsniveau - te vereenvoudigen en de daaruit voortvloeiende administratieve lasten te verlichten.

Nederlandse opstelling

Nederland staat positief tegenover de communautaire strategie veiligheid en gezondheid op het werk 2007-2012 en kan de raadsresolutie dan ook steunen. Nederland is er in de onderhandelingen in geslaagd te voorkomen dat alle lidstaten een **uniforme** reductie van het aantal arbeidsongevallen met 25% zouden moeten nastreven. Eveneens in lijn met de Nederlandse inzet roept de Raad de Commissie in de resolutie op om in het kader van de evaluatie van de bestaande regelgeving meer werk te maken van vereenvoudiging van de regelgeving en vermindering van de administratieve lasten.

Nederland zal in de interventie onder andere ingaan op het belang van goede arbeidsomstandigheden in het kader van de Lissabonstrategie.

Toelichting

Deze strategie voor de jaren 2007-2012 bouwt voort op de strategie 2002-2006. Het voorzitterschap heeft de Raad voorgesteld om, in navolging van de na de publicatie van de communautaire strategie veiligheid en gezondheid op het werk 2002-2006 gevolgde procedure, de Commissiemededeling voor een nieuwe strategie voor 2007-2012 aan te grijpen om weer via een raadsresolutie uitdrukking te geven aan de gevoelens van de Raad.

Doel van de nieuwe strategie voor veiligheid en gezondheid op het werk is de verbetering van de productiviteit en de kwaliteit van de arbeid in lijn met de Lissabonstrategie, door middel van verlaging van verzuim ten gevolge van slechte arbeidsomstandigheden en vermindering van ongevallen op het werk. Als centraal doel heeft de Commissie in haar mededeling daarom

Ons kenmerk

gekozen voor een verlaging van het aantal arbeidsongevallen met 25 %.

Daartoe dient volgens de Commissie gewerkt te worden aan :

- 1 verbetering van de implementatie van gemeenschapsregelgeving in met name de hoog risicosectoren en het MKB;
- 2 actualisering en vereenvoudiging van regelgeving ter verlaging van administratieve lasten;
- 3 het identificeren en beoordelen van potentiële nieuwe risico's door meer onderzoek en uitwisseling van kennis;
- 4 het vervlechten van veiligheid en gezondheid in andere nationale beleidsvelden.

Agendapunt: Voorstel voor een verordening van het EP en de Raad voor de toepassingsverordening bij Verordening No. 883/2004 over de coördinatie van sociale zekerheidssystemen

agendapunt a: Titel III, Hfdst I (Ziekte, Moederschaps- en aanverwante vaderschapsuitkeringen)

agendapunt b: Titel IV, Hfdst I (Financiële bepalingen)

Aard van de bespreking: gedeeltelijke algemene oriëntatie

De Raad zal streven naar besluitvorming over bovengenoemd voorstel. De rechtsbasis van het voorstel wordt gevormd door de artikelen 42 en 308 EG (maatregelen op het gebied van sociale zekerheid en onvoorziene gevallen). De Raad besluit met eenparigheid van stemmen. Er is co-decisie met het EP. Omdat de tekst pas definitief kan worden vastgesteld wanneer de onderhandelingen over het volledige voorstel van vijf titels zijn afgerond, wordt gesproken van een gedeeltelijke algemene oriëntatie.

Voorzitterschapvoorstel

De toepassingsverordening volgt de indeling van de inhoudelijke, materiële verordening en bestaat uit vijf titels met bepalingen. Nu liggen de volgende hoofdstukken voor:

- hoofdstuk 1 van Titel III, dat uitvoeringsvoorschriften bevat voor prestaties bij ziekte en moederschaps- en daarmee gelijkgestelde vaderschapsuitkeringen;
- hoofdstuk 1 van Titel IV, dat de uitvoeringsbepalingen bevat voor de financiële bepalingen waaraan lidstaten zijn gehouden bij de vergoeding van de aan elkaars verzekerden verleende zorg.

Nederlandse opstelling

Nederland kan instemmen met de voorstellen (zie bijlage voor de relevantie / het belang voor Nederland van de voorstellen).

Ons kenmerk

Toelichting

De sociale zekerheidspositie van migrerende werknemers binnen de EU wordt geregeld door twee verordeningen, waarvan een de materiële bepalingen bevat en de andere de uitvoeringsbepalingen hiervan. In 1998 is de Commissie een groot project gestart om beide verordeningen te moderniseren en te vereenvoudigen. Het voorstel van de toepassingsverordening heeft betrekking op de vereenvoudiging en verbetering van de uitvoeringsprocedures, in verband met de inwerkingtreding van de nieuwe materiële Verordening (EG) 883/04, de basisverordening. Deze materiële verordening wordt pas toepasbaar wanneer een nieuwe toepassingsverordening in werking is getreden.

De Commissie heeft op 31 januari 2006 het voorstel vastgesteld voor deze uitvoeringsverordening. De gehele uitvoeringsverordening is een te grote tekst om in één keer onder één voorzitterschap te behandelen. Onder Oostenrijks voorzitterschap zijn de eerste twee titels van de Toepassingsverordening vastgesteld. De tekst kan pas definitief worden vastgesteld wanneer de onderhandelingen over het volledige voorstel van vijf titels zijn afgerond. De verwachting is dat dit niet voor eind 2007 het geval zal zijn. Daarna moet het EP zich als mede-wetgever over de tekst uitspreken. Dit betekent dat de nieuwe verordeningen op zijn vroegst op 1 januari 2009 toepasbaar zullen worden.

Agendapunt: Voorstel voor een verordening van het EP en de Raad voor de wijziging van Verordening (EG) Nr. 883/2004 over de coördinatie van sociale zekerheidssystemen en de vaststelling van de inhoud van Bijlage XI

- agendapunt a: wijzigingen van Vo. (EG) Nr.883/2004

- agendapunt b: bijlage VIII bij Vo. (EG) Nr. 883/2004

- agendapunt c: delen van Bijlage XI die betrekking hebben op Titel III, Hoofdstuk I, van het voorstel voor een verordening van het EP en de Raad ter uitvoering van Verordening (EG) Nr. 883/2004 over de coördinatie van sociale zekerheidssystemen

Aard van de bespreking: gedeeltelijke algemene oriëntatie

De Raad zal streven naar besluitvorming over bovengenoemd het voorstel. De rechtsbasis van het voorstel wordt gevormd door de artikelen 42 en 308 EG. De Raad besluit met eenparigheid van stemmen. Er is co-decisie met het EP.

Voorzitterschapvoorstel

Het voorstel bevat:

- 1) een aantal wijzigingen van basisverordening 883/2004 die noodzakelijk zijn gebleken bij de behandeling van de uitvoeringsbepalingen ter zake van het hoofdstuk 'prestaties bij ziekte en moederschaps- en daarmee gelijkgestelde vaderschapsuitkeringen.
- 2) de vaststelling van Bijlage VIII, dat een opgave bevat van de gevallen waarin wordt afgezien van de pro rata berekening van de pensioenen of waarin deze niet van toepassing is.

Ons kenmerk

- 3) de vaststelling van Bijlage XI voor zover deze betrekking heeft op het hiervoor genoemde hoofdstuk prestaties bij ziekte. In Bijlage XI worden de bijzonderheden ingeschreven ter zake van de nationale wetgeving die nodig zijn voor een goede coördinatie tussen de verschillende sociale zekerheidsstelsels in Europa.

Nederlandse opstelling

Nederland kan instemmen met de voorstellen. Het is van belang voor Nederland dat Bijlage XI wordt vastgesteld want zonder die vaststelling functioneert de coördinatie op het gebied van de ziektekostenverzekering niet of onvoldoende. De uitkeringen die bijvoorbeeld in Bijlage XI worden genoemd, zijn geen wettelijke pensioenen. Hierop is dus de verordening niet van toepassing. Door het opnemen van deze uitkeringen in Bijlage XI wordt geregeld dat de gerechtigden op een dergelijke uitkering ook onder de bescherming van de sociale zekerheidsverordening vallen. Zij hebben dan in hun woonland recht op zorg ten laste van Nederland. Ook wordt in deze bijlagen bijvoorbeeld geregeld op welke verstrekkingen en onder welke condities buitenlandse verzekerden bij wonen of tijdelijk verblijf in Nederland recht hebben. Zonder een dergelijke bepaling zou hier onduidelijkheid over bestaan. De Zorgverzekeringwet kent immers een grote hoeveelheid polisvarianten (natura/restitutie/verschillende tranches eigen bijdragen). Na vaststelling van de bijlage weet het buitenland precies waar het voor betaalt.

Toelichting

Bij de behandeling van het voorstel voor een uitvoeringsverordening inzake het hoofdstuk ziekte en moederschaps- en daarmee gelijkgestelde vaderschapsuitkeringen is een aantal malen geconstateerd dat de basisverordening wijziging behoeft. Het gaat hierbij om een toegevoegde overweging om artikel 28 van de basisverordening te verduidelijken en het toepassingsgebied ervan uit te breiden zodat ook gezinsleden van voormalige grensarbeiders kunnen profiteren van de hier neergelegde mogelijkheid om een voorafgaand aan het pensioen van de grensarbeider in zijn werkland begonnen behandeling af te maken. Tevens bevat het voorstel een nieuwe formulering van artikel 28 van de basisverordening. Ook bevat het voorstel een definitie van 'verstrekking' waarbij wordt aangegeven dat dit ook verstrekkingen bij langdurige zorg omvat.

Bijlage VIII van basisverordening 883/2004 vermeldt onder meer de gevallen waarin wordt afgezien van de pro rata berekening van pensioenen. Pensioenen kunnen worden ingeschreven op deze Bijlage wanneer de nationale berekening van het pensioen (autonoom pensioen) altijd tot resultaat heeft dat deze hoger is dan de berekening op basis van de Verordeningsbepalingen (pro rata berekening). Omdat de berekening van het autonome AOW-pensioen altijd hoger is dan of gelijk is aan de uitkomst van de pro rata-berekening, heeft Nederland de AOW ingeschreven op Bijlage VIII. De berekening van het AOW-pensioen vindt daardoor uitsluitend plaats op basis van de nationale wetgeving.

Ons kenmerk

In Bijlage XI bij de gemoderniseerde Europese sociale zekerheidsverordening nr. 883/2004 (de opvolger van verordening 1408/71) worden de bijzonderheden ingeschreven ter zake van de nationale wetgeving die nodig zijn voor een goede coördinatie tussen de verschillende sociale zekerheidsstelsels in Europa.

Bijlage XI heeft dezelfde functie als de Bijlage VI bij de huidige verordening 1408/71. Raad en Europees Parlement waren het in december 2005 eens over de nieuwe formulering van Bijlage VI waarmee de Zorgverzekeringswet in de Europese sociale zekerheidsverordening is opgenomen. Dezelfde bepalingen zijn thans opgenomen in Bijlage XI bij Vo. (EG) Nr. 883/2004. Het gaat hier onder meer om zaken als de bepaling van wie als rechthebbende op verstrekkingen onder de Nederlandse wetgeving wordt aangemerkt.

Agendapunt: Voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad tot wijziging van Verordening (EEG) nr. 1408/71 van de Raad betreffende de toepassing van de socialezekerheidsregelingen op werknemers en zelfstandigen, alsmede op hun gezinsleden, die zich binnen de Gemeenschap verplaatsen (Diverse wijzigingen 2006).

Aard van de bespreking: Algemene oriëntatie

Rechtsbasis

Artikelen 42 en 308 (51 en 235) van het EG-verdrag vormen de grondslag voor Verordening 1408/71 (grensoverschrijdende sociale zekerheid). Met deze Verordening wordt voorkomen dat personen die in een andere lidstaat dan hun lidstaat van herkomst werken en verblijven hun sociale rechten gedeeltelijk of geheel verliezen wanneer zij gebruik maken van hun recht op vrij verkeer. Besluitvorming vindt plaats bij co-decisie, de Raad beslist met eenparigheid van stemmen.

Commissievoorstel

Er vindt jaarlijks een wijziging plaats van de Verordening, waarin onder andere de wijzigingen in de nationale wetgeving van de lidstaten worden doorgevoerd. Deze wijzigingsverordening heeft dus níet tot doel nationale sociale zekerheidswetgeving aan te passen. De nu voorliggende wijziging van de Verordening heeft alleen betrekking op de nieuwe nationale wetgeving van de lidstaten over het jaar 2006 of op bijvoorbeeld bilaterale verdragen die lidstaten naast de Verordening willen handhaven. Daartoe bevat het voorliggende voorstel diverse wijzigingen van met name enkele Bijlagen bij de Verordening.

Voor Nederland is de wijziging van Bijlage IV, deel A en Bijlage VI van belang. Wijziging van deze Bijlagen is noodzakelijk in verband met de inwerkingtreding van de Wet WIA (Wet Werk en Inkomen naar Arbeidsvermogen) per 1 januari 2006. De Nederlandse wijzigingen zijn zuiver technisch van aard.

Ons kenmerk

Bijlage IV, deel A vermeldt de wetgeving als bedoeld in artikel 37, lid 1 van Verordening 1408/71 volgens welke het bedrag van de invaliditeitsuitkering onafhankelijk is van de duur van de verzekering. Het betreft de zogenoemde “risicostelsels”. Gelet op het karakter van de WIA moet deze worden aangemerkt als risicostelsel en derhalve worden ingeschreven op Bijlage IV, deel A. De functie van Bijlage IV is declaratoir: Bij de berekening van arbeidsongeschiktheidsuitkeringen van personen met een buitenlands arbeidsverleden is het voor andere lidstaten van belang om te weten dat de Nederlandse WIA een risicostelsel is. De berekening van uitkeringen van landen met een risicostelsel is namelijk anders dan de berekening van uitkeringen wanneer een land een opbouwstelsel heeft (zoals Duitsland).

Bijlage VI vermeldt de bijzonderheden voor de toepassing van de wetgeving van bepaalde lidstaten, waaronder de eventuele sociale zekerheidsaanspraken bij een arbeidsverleden dat bestaat uit Nederlandse en buitenlandse tijdvakken. Vanwege de inwerkingtreding van de WIA per 1 januari 2006 dient Bijlage VI met betrekking tot punt 4 van rubriek Q te worden aangepast.

Nederlandse opstelling

Nederland kan instemmen met de wijziging van de verordening. Voor Nederland is wijziging van Bijlage IV, deel A en Bijlage VI van belang.

Agendapunt: Voorstel voor een richtlijn van het EP en de Raad ter verbetering van de overdraagbaarheid van aanvullende pensioenen

Aard van de bespreking: politiek akkoord

De Raad zal streven naar een politiek akkoord op deze richtlijn. De rechtsbasis van het voorstel wordt gevormd door de artikel 42 en 94 EG. De Raad besluit met eenparigheid van stemmen en co-decisie met het EP.

Voorzitterschapvoorstel

Het voorstel van het voorzitterschap dat thans voorligt, zal als basis dienen voor het politiek akkoord. Het voorstel bevat een bepalingen over vestigingsrechten (het moment waarop werknemers binnen een pensioenfonds rechten gaan opbouwen en de minimum leeftijd waarop mensen mogen deelnemen aan een pensioenfonds.) en het behoud van pensioenrechten door middel van een eerlijke behandeling van slaperrechten. De lidstaten krijgen de ruimte om de nationale stelsels aan te passen aan de nieuwe regels via een overgangperiode, voor zover ze niet zijn uitgezonderd van de reikwijdte van deze richtlijn.

De richtlijn bevat uitzonderingen voor gesloten pensioenregelingen, pensioenregelingen voor senior managers en voor personeel werkzaam op het terrein van staatsveiligheid.

Daarnaast wordt in de overwegingen bij de richtlijn bepaald dat de richtlijn alleen van toepassing is op individuele pensioenregelingen, voor zover deze bestaan dankzij een arbeidsrelatie en waarbij de werkgever de regelingen heeft opgezet of het beheer voert. Dit is bedongen door de nieuwe lidstaten die per 1 mei 2004 zijn toetreden. Deze landen kennen

Ons kenmerk

een andere indeling van de pensioenpijlers en willen wat zij zien als derde pijler uitzonderen van de reikwijdte van de richtlijn. Ook wordt in de overwegingen de eenmalige uitkering aan het einde van de loopbaan die niet voorziet in een substantieel inkomen uitgezonderd van de reikwijdte van de richtlijn.

De bepaling over een recht op waardeoverdracht is uit de richtlijn gehaald.

Nederlandse opstelling

Nederland heeft ernstige bedenkingen bij het voorliggende voorstel. Zoals Nederland reeds heeft aangegeven in de Raad van 1 december 2006 moet het aantal uitzonderingen beperkt zijn. Door het grote aantal uitzonderingen is de reikwijdte van de richtlijn beperkt. De richtlijn heeft hierdoor slechts werking in Nederland en een beperkt aantal andere lidstaten. Door de vele uitzonderingen bevordert het voorliggende voorstel de arbeidsmobiliteit binnen de EU niet of nauwelijks. Hoewel de richtlijn slechts beperkte praktische gevolgen heeft voor de Pensioenwet (deze zal waarschijnlijk op twee onderdelen moeten worden aangepast: terugbetalen bijdragen bij niet voltooiën vestigingsperiode en informatieverstrekking aan slapers) ontstaat door de totstandkoming van de richtlijn een risico voor Nederland op onwelgevallige uitspraken van het Hof. Door de beperkte reikwijdte zal er niet of nauwelijks steun zijn voor reparatie.

Nederland vraagt zich daarnaast af of de voorgestelde invoeringstermijn nodig is en of de betekenis van de richtlijn daarmee nog verder onnodig wordt verkleind.

Het recht op waardeoverdracht is uit het voorstel geschrapt. Dit is conform de motie Omtzigt c.s. die de regering opdraagt een communautair recht op waardeoverdracht van pensioenrechten te voorkomen.

Toelichting

Het doel van het oorspronkelijke Commissievoorstel van oktober 2005 was het wegnemen van belemmeringen op het terrein van de aanvullende pensioenregelingen met het oog op het bevorderen van het vrij verkeer van werknemers. Met deze richtlijn wilde de Commissie deelnemers aan bedrijfspensioenregelingen zouden het recht moeten krijgen hun opgebouwde rechten in regelingen mee te nemen naar een nieuwe werkgever. Dit is geen verplichting, maar een vrijwillige keuze. Om het wisselen van baan niet te ontmoedigen, ook een belangrijke doelstelling van de Lissabonstrategie, waren minimumnormen gesteld inzake wacht- en vestigingsperiode en minimumleeftijd (artikel 4). In artikel 5 werd bepaald dat lidstaten maatregelen nemen die toezien op een "eerlijke aanpassing" van de slaperrechten.

De onderhandelingen zijn zeer moeizaam verlopen. Oorzaak hiervan is de diversiteit in pensioenstelsels in de 27 lidstaten, die maakt dat een eenvoudige bepaling voor iedere lidstaat iets anders betekent.

Ons kenmerk

Agendapunt: Conclusies van de Raad en de vertegenwoordigers van de regeringen, in het kader van de Raad bijeen, over het belang van gezinsvriendelijke beleidsmaatregelen in Europa en de instelling van een Alliantie voor het Gezin.

Aard van de bespreking: aannname en debat

De Raad zal aan de hand van de raadsconclusies van gedachten wisselen over dit onderwerp.

Raadsconclusies

De conclusies worden in de context geplaatst van eerdere uitspraken van de Raad en van bestaande processen, zoals de Lissabonstrategie, en bestaande comité's, zoals het sociaal beschermingscomité (SPC) en het werkgelegenheidscomité (EMCO). Onder het overkoepelende thema demografie ligt de nadruk op de beleidsmatige aanpak van de lage geboortecijfers en de verhoging van arbeidsparticipatie door gezinsvriendelijk beleid. De formulering van dit beleid is nadrukkelijk aan de lidstaten voorbehouden, waarbij geen nieuwe structuren opgezet zullen worden. De overeengekomen Alliantie voor Gezinnen zal vooral functioneren als een platform voor het uitwisselen van standpunten en kennis. De High Level Group van experts zal complementair functioneren aan het SPC, het EMCO en de High Level Group gender mainstreaming. De lidstaten zullen in hun jaarlijkse voortgangsrapport rapporteren over hun staat van voorbereiding op de demografische veranderingen. Elke twee jaar wordt een Europees Demografie Forum gehouden.

Debat

Het debat zal waarschijnlijk gaan over de wijze waarop de Alliantie voor het Gezin een bijdrage kan leveren aan de Lissabonstrategie en de behoefte van de lidstaten aan uitwisseling en informatie voor de vormgeving van het nationale gezinsbeleid.

Nederlandse opstelling

Nederland kan instemmen met de Raadsconclusies. Het proces van demografische verandering en de uitdagingen die dit met zich mee brengt, speelt in alle Europese lidstaten. Nederland ziet daarom meerwaarde in aandacht voor dit thema op Europees niveau. Nederland is geen voorstander van nieuwe instrumenten. Gezinsvriendelijke maatregelen kunnen de combinatie van arbeid en zorg echter vergemakkelijken en op deze wijze een bijdrage leveren aan de Lissabonstrategie (verhogen arbeidsparticipatie).

Ons kenmerk

Toelichting

Tijdens de Europese Raad van 8 en 9 maart j.l. is de Alliantie voor het Gezin opgericht. De conclusies zijn een initiatief van het Duitse Voorzitterschap en bouwen voort op de eerder verschenen Mededeling van de Europese Commissie over demografie en de Resolutie van de Raad van februari 2007 over kansen en problemen ten gevolge van de demografische veranderingen in Europa en de bijdrage van ouderen aan de economische en sociale ontwikkeling in dat verband.

Agendapunt: Herziening van de implementatie van de lidstaten en de EU instituties van het Beijing Platform for Action

Aard van de bespreking: aannname raadsconclusies

Het gaat om een akkoord inzake concept indicatoren in het kader van Beijing Platform for Action.

Commissievoorstel:

Sinds 1999 ontwikkelen de EU-lidstaten kwantitatieve en kwalitatieve indicatoren op telkens een van de twaalf terreinen van het Beijing Platform for Action, om voortgang binnen de EU op deze twaalf terreinen beter te kunnen monitoren. Het Duitse voorzitterschap heeft een onderzoek gedaan naar 'vrouwen en onderwijs en training', een van de belangrijke thema's in het Beijing Platform for Action. Dit thema is ook gerelateerd aan de Lissabonstrategie, bijvoorbeeld waar het belang van het stimuleren van innovatie door vrouwen en het stimuleren van kennis van vrouwen betreft. Het Duitse voorzitterschap heeft na onderzoek de volgende vier conceptindicatoren ontwikkeld:

- Indicator 1: Aantal/verhouding van vrouwelijke en mannelijke afgestudeerden in technische studies.
- Indicator 2: Percentage van werkende vrouwen en mannen (van 25 en 64 jaar) uitgesplitst naar hoogste behaald opleidingsniveau.
- Indicator 3a: Verhouding van vrouwelijke geslaagden tertiair onderwijs op bachelor en master niveau (ISCED 5a) en mannelijke geslaagden op bachelor en master niveau (ISCED 5a) en de verhouding van vrouwelijke gepromoveerden en mannelijke gepromoveerden in clusters van wetenschappelijke disciplines en in totale aantallen
- Indicator 3b: Verhouding van vrouwelijke en mannelijke wetenschappelijke staf in universiteiten gedifferentieerd naar hoogleraar, universitair hoofddocent en universitair docent en in totale aantallen.

Ons kenmerk

Nederlandse opstelling

Nederland kan instemmen met de indicatoren. Nederland onderschrijft van harte de aanbeveling van het Duitse voorzitterschap om een EU-dieptestudie te doen naar migranten en het onderwijssysteem (uitgesplitst naar sexe), aangezien op dit terrein zo goed als geen gegevens beschikbaar zijn.

Toelichting

Deze indicatoren en het onderzoeksrapport zijn besproken tijdens de High Level Group Gendermainstreaming in januari 2007.

Indicator 3a ontbrak toen nog. Nederland miste een bredere kijk op het geheel; hoeveel mannen nemen deel aan van oorsprong typisch vrouwelijke studies en vice versa, aangezien de kloof van twee kanten gedicht zou moeten worden. Na deze Nederlandse interventie heeft het Duitse voorzitterschap indicator 3a toegevoegd.

Agendapunt: Sociale Diensten van Algemeen Belang

Aard van de bespreking: informatie

De Voorzitter van het Comité voor Sociale Bescherming (SPC) zal een mondelinge toelichting geven naar aanleiding van de recente behandeling in het Comité van het onderwerp sociale diensten van algemeen belang.

Nederlandse opstelling

Nederland kan de presentatie van de Voorzitter van SPC aanhoren.

Toelichting

In het najaar van 2006 heeft het SPC de EU-lidstaten en NGO's in het kader van een brede consultatie een enquête gestuurd over sociale diensten van algemeen belang. De vragen hadden onder andere betrekking op de reikwijdte van 'sociale diensten', de notie van 'algemeen belang', specifieke kenmerken van sociale diensten van algemeen belang, ervaringen met de toepassing van EU-regelgeving, en mogelijke toekomstige stappen op EU-niveau. Op basis van de ontvangen reacties heeft de Commissie een rapport opgesteld, dat vervolgens in april j.l. in het SPC is besproken. Het rapport biedt een samenvatting van de ontvangen reacties en bevat geen standpunten van de Commissie. Duidelijk wordt wel dat de meeste lidstaten (inclusief Nederland) geen noodzaak zien voor een speciaal wettelijk EU-instrument voor sociale diensten van algemeen belang. Het rapport wordt naar verwachting gebruikt bij de opstelling van het eerste tweejaarlijkse rapport van de Europese Commissie over sociale diensten van algemeen belang (najaar 2007).

Ons kenmerk

Op 15 maart j.l. heeft het EP een resolutie aanvaard inzake sociale diensten van algemeen belang. Hierin wordt de Commissie opgeroepen om een goede benadering te kiezen, en daarbij ook de noodzaak en legitimiteit te willen overwegen van een sector-specifiek voorstel voor regelgeving. Naar aanleiding van deze EP-resolutie heeft de Commissie aangegeven in november 2007 een strategie voor sociale diensten van algemeen belang te presenteren, mogelijk in 2008 gevolgd door een richtlijnvoorstel.

Agendapunt: Diversen

De Raad zal kennis nemen van informatie van het Voorzitterschap over diverse conferenties:

- Kwaliteit van de Arbeid (Berlijn, 2-3 mei 2007)
- Zesde Europese Bijeenkomst van mensen die armoede ervaren (Brussel, 4-5 mei 2007)
- Bijeenkomst van G8 Ministers van Arbeid (Dresden, 5-8 mei 2007)
- Informele Bijeenkomst van Ministers voor Gendergelijkheid en Gezin (Bad Pyrmont, 15-16 mei)
- VN Commissie over de status van vrouwen, 51^e sessie (New York, 26 februari – 9 maart 2007)
- Europees Congres “Demografische verandering als kans: het economische potentieel van ouderen” (Berlijn 17-18 april 2007)

De Commissie zal informatie geven over de volgende onderwerpen:

- Overeenkomst van de sociale partners over pesten en geweld op het werk
- Mededeling van de Commissie over het bevorderen van solidariteit tussen de generaties

Het Deense Voorzitterschap zal informatie geven over:

- sociale aspecten van mensenhandel (conferentie 18-20 april)

Bijlage: Relevantie / belang voor Nederland bij het Voorstel voor een verordening van het EP en de Raad voor de toepassingsverordening bij Verordening No. 883/2004 over de coördinatie van sociale zekerheidssystemen agendapunt a: Titel III, Hfdst I (Ziekte, Moederschaps- en aanverwante vaderschapsuitkeringen) agendapunt b: Titel IV, Hfdst I (Financiële bepalingen)

De volgende onderdelen uit het voorstel zijn van belang voor Nederland:

a. **Grondslag voor het heffen van ziektekostenpremies of –bijdragen**

Het oorspronkelijke voorstel voor een uitvoeringsverordening van de Commissie bevatte een bepaling die strijdig was met de Nederlandse manier van premie heffen. Het voorstel voorzag namelijk in de bepaling dat bij de heffing van bijdragen moest worden uitgegaan van de daadwerkelijk uitbetaalde pensioenen. Aangezien dit artikel feitelijk indruiste tegen het uitgangspunt in de basisverordening dat voor de heffing van bijdragen of premies de toegepaste wetgeving inzake heffing maatgevend moest zijn, is dit artikel bijgesteld en de betreffende bepaling geschrapt. Hiermee is ook de potentiële strijdigheid van de Nederlandse heffing van premies en bijdragen met de Europese sociale zekerheidsverordening opgeheven.

b. **Te betalen forfaits en het voorkomen van dubbele betalingen**

Onder de nieuwe verordening moet Nederland naast een forfait voor een Nederlandse gepensioneerde die in een ander land woont ook de kosten betalen van zorg die door hen wordt ingeroepen bij tijdelijk verblijf in een ander land. Nederland is hier destijds akkoord mee gegaan onder de voorwaarde dat er in de uitvoeringsverordening een regeling zou komen ter voorkoming van dubbele betalingen. Het voorstel voorziet nu in een evaluatie-clausule. Lidstaten kunnen de kostenontwikkeling bijhouden en als binnen vijf jaar na inwerkingtreding van de verordening blijkt dat er teveel of te weinig wordt betaald kunnen de forfaits alsnog lager of hoger worden vastgesteld.

c. **Vergoeding van de kosten van ingeroepen zorg**

Het Commissievoorstel voor een nieuwe uitvoeringsverordening voorziet uitsluitend in bepalingen ter zake van de vergoeding van kosten van ingeroepen zorg bij tijdelijk verblijf en van zorg die met toestemming in een andere lidstaat wordt ingeroepen. Op voorstel van het Duitse voorzitterschap is besloten op dit moment af te zien van het codificeren van de vrij-verkeersjurisprudentie in de uitvoeringsverordening en af te wachten met welke voorstellen de Europese Commissie dit najaar komt in het kader van het Gezondheidsdiensteninitiatief. Voor Nederland heeft deze discussie overigens geringe betekenis omdat de in 2006 ingevoerde Zorgverzekeringswet voorziet in een werelddekking waarbij de kostenvergoeding is gemaximeerd op hetgeen in de Nederlandse marktomstandigheden gebruikelijk is. Deze nationale wetgeving biedt de verzekerde al meer vrijheid dan hij op grond van de vrij verkeersjurisprudentie van het Hof van Justitie heeft.

d. **Voorstellen ter bespoediging van de betaling van wederzijdse claims**

Een van de problemen bij de afhandeling van wederzijdse vorderingen is de lange tijdsduur die bestaat tussen de verlening van zorg aan een verzekerde en de afrekening van de kosten van zorg tussen het verzekeringsland en het land waar de zorg is verleend. Het voorstel voor de uitvoeringsverordening pakt op verschillende manieren dit sinds jaren

Ons kenmerk

bestaande probleem aan door het stellen van (fatale) termijnen voor het indienen van vorderingen bij andere landen, termijnen voor het afhandelen van claims, de mogelijkheid voor landen om rente in rekening te brengen na de gestelde betaaltermijnen en de mogelijkheid van het betalen van voorschotten.

e. **Anti-cumulatiebepaling van “Pflegegeld”-regelingen en verstrekkingen bij langdurige zorg**

De basisverordening bevat een anti-cumulatieregeling voor gevallen waarin iemand gelijktijdig in aanmerking komt voor uitkeringen bij zorgbehoefte en verstrekkingen bij langdurige zorg. Op grond van deze regeling kan het voor de uitkering verantwoordelijke land (Oostenrijk, Luxemburg, Duitsland) de waarde van de verstrekking in mindering brengen op de uitkering. In de uitvoeringsverordening is door middel van informatieverplichtingen en procedures vastgelegd hoe handen en voeten wordt gegeven aan deze anti-cumulatiebepaling.